V petek, 20. 1. 2023, se je na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Maribor odvijala razprava Če bi jaz odločal(a) o zeleni prihodnosti in boju proti podnebnim spremembam.

Na razpravi so bili prisotni tudi evropska poslanka Ljudmila Novak, evropski poslanec dr. Klemen Grošelj in ambasadorka evropskega podnebnega pakta Katarina Trstenjak iz Instituta Jožef Štefan.

V razpravi je sodelovalo 13 šol s svojimi prispevki in predlogi.

Našo šolo so zastopale dijakinje Zarja Peček, Maja Stupan in Tonka Protner, dijakinje 3F razreda.

Razprava dijakinj Prve gimnazije je potekala na temo: Trajnost v prometu.

TRAJNOST V PROMETU

Na Prvi gimnaziji Maribor smo se v povezavi z zeleno prihodnostjo Evrope, konkretno Slovenije in Maribora celostno opredelili do razvoja trajnosti v prometu. Trenutno doseganje ciljev namreč ne pomeni dolgoročnega obvladovanja emisij, zato je potrebno prizadevanja za zmanjšanje emisij toplo grednih plinov na nacionalni ravni okrepiti in obravnavati prednostno. Zagotoviti je treba pospešeno izvajanje že načrtovanih ukrepov za zmanjšanje emisij toplo grednih plinov in spodbujati nove projekte.

Zaradi ukrepov ob epidemiji covida-19 se je v letu 2020 opazno zmanjšal promet, kar je vplivalo na uspešno doseganje cilja. V obdobju 2005–2019 so se namreč emisije toplo grednih plinov v prometu povečale za skoraj 28 %. Kazalec emisije CO_2 iz zgorevanja motornega bencina in dizelskega goriva za leto 2021 kaže, da so se emisije iz prodaje pogonskih goriv po 16-odstotnem zmanjšanju v letu 2020 povečale za 12 %. Brez okrepljenega izvajanja ukrepov se bo torej rast emisij toplo grednih plinov v prometu nadaljevala.

Menimo, da se morajo v skladu z NEPN (nacionalni energetski in podnebni načrt) čim prej pripraviti usmeritve, smernice in spodbude za pripravo regionalnih cestno prometnih središč. Na regionalni, kot tudi občinski ravni je treba zagotoviti redna, stabilna in predvidljiva finančna sredstva. Prav tako, bi se morala aktivneje začeti izvajati prepoved vstopa v mestna območja za tovorna motorna vozila, ki ne ustrezajo okolijskim standardom za nova vozila. Potrebna je boljša integracija prostorskega in celostnega prometnega načrtovanja. K skrajšanju potovalnih časov bi pripomoglo tudi uvajanje rumenih pasov za vozila JPP (javnega potniškega prometa) v mestnem in medkrajevnem prometu.

Poudarili bi projekt ki se je razvil v naši prestolnici P+R. Parkiraj in se pelji z avtobusom. S tem projektom se je zmanjšala količina emisij v mestu. Ta projekt je lahko spodbuda in zgled dobre prakse za druga večja industrijska slovenska mesta, kjer se na delo v intervalu pripelje ogromno ljudi. Dijakinja naše šole in članica naše EPAS ekipe se na primer vsak dan vozi v šolo z mamo. Tako nenehno opazuje kolone avtomobilov na semaforjih v Bohovi. Povprečno v

enem intervalu semaforja križišče prečka 80 avtomobilov in po navadi pri semaforju ne čakamo samo enkrat. S temi parkirišči in javnim zelenim prevozom bi bistveno zmanjšali emisije toplo grednih plinov. Ne samo, da bi s podobnim projektom na ravni mesta v Mariboru zmanjšali emisije toplo grednih plinov, ampak bi tudi razbremenili ceste in garažne hiše, ter razbremenile gnečo v mestnih središčih. V Ljubljani znaša vozovnica za takšen avtobus in parkirišče 1.30€, kar je če v mesecu delamo 20 dni 26€ kar je bistveno manj kot znaša cena mesečne kartice za garažno hišo. Eno P+R bi se tako lahko nahajalo na Bohovi in drugo v Pesnici pred križiščem. Edina težava projekta bi bila kaj pa z avtobusi ob vikendi?

Pripravile dijakinje: Zarja Peček, Maja Stupan, Tonka Protner